

som gerne skulde rettes. Vor afdøde Kollega Trier, sammen med hvem jeg gentagne Gange har rettet Angreb paa Affattelsen af Lovforslag, sagde en Gang, at der var det mærkelige, at netop de Lovforslag, der kom fra Undervisningsministeriet og Justitsministeriet, var dem, der trængte mest til Rettelse, hvorimod Krigsministeriets altid var eksemplariske. Men hvad nu denne Enighed angaar, som Ministeren paaberaaber sig, er det jo alligevel saa som saa med den. Det vil sige den fremtræder nok formelt — desværre siger jeg, fordi det, der er oplysende for Rigsdagen, er ikke, at Kommissioner, Udvalg o. l. er enige om et Lovforslag. Nej, det, der har Værdi, er netop, at man kan se de forskellige Synspunkter, som er kommet frem under Forarbejdet, og med dem for Øje skal Rigsdagen saa træffe sin Beslutning. Parterne er altsaa enedes her, men man kan tydeligt se, ikke alene af Anmærkningerne, men ogsaa af den første Paragraf, at det er saa som saa med Enigheden. Ellers var der ikke kommet til at staa en Sætning som denne: „Undervisningsministeren skal dog kunne bestemme, at Aflevering til Statsbiblioteket og Universitetsbiblioteket eller til sidstnævnte Bibliotek alene kun finder Sted efter Rekvisition.“ Dette aabenbarer tydeligt for os, at Repræsentanterne for Statsbiblioteket i Aarhus i Virkeligheden er uenige med deres Kolleger angaaende dette Punkt. Hvis de nu var optraadt som et særligt Mindretal, vilde jeg have antaget mig dette Mindretals Sag; det vil sige, jeg vil egentlig udtale mig imod, at Ministeren faar denne Bemyndigelse til at bestemme, at Aflevering til Statsbiblioteket i Aarhus kun skal finde Sted efter Rekvisition. Thi hvis dette skulde træde i Kraft — det behøver jo ikke at blive bestemt af den nuværende Minister, men efter ham kommer der en anden, som kan bestemme det —, saa staa Statsbiblioteket i Aarhus i Fare for at synke ned til at blive et Bibliotek af lavere Rang, og det vilde jeg anse for saa meget uheldigere, som der stadig er Tanker fremme om, at der i Aarhus skal oprettes et Universitet; sker det, bliver naturligvis Statsbiblioteket derovre Universitetsbibliotek, og saa bør man ikke paa nogen Maade gøre dette Bibliotek ringere. Derimod kan det være meget naturligt at lade Universitetsbiblioteket gaa over til Rekvisition, men jeg er som sagt meget betænkelig ved at give Ministeren en Bemyndigelse som den nævnte for Aarhus Statsbiblioteks Vedkommende.

Maa jeg bemærke med Hensyn til det sproglige, at Overskriften lyder paa „offentlige Biblioteker“, og at der flere Gange i Bemærkningerne tales om Statsbiblioteker, men naar Ordet anvendes i Enkelttal, saa er det altid Statsbiblioteket i Aarhus, der tales om.

I øvrigt tiltræder vi fra vor Side Lovforslagets hele Tendens, og jeg antager, at vi hurtigt kan blive enige om dets Affattelse. Jeg bemærker, at naar ifølge Lovforslaget det store kongelige Bibliotek mister sin Dubletsamling, og denne da, for at der ikke skal paaføres Boghandlerne en Konkurrence, skal afgives til forskellige Biblioteker, danske Biblioteker i Udland og i Indland, vil jeg haabe, at man, skønt Færøerne og Grønland er nævnt sidst og Amerika først, dog vil betænke Færøerne og Grønland, før man sender Eksemplarer videre ud. Utvivlsomt vil der være god Brug for Dubletter deroppe.

Det er jo Meningen, at man skal begrænse Tryksagsafleveringen, og jeg er ganske klar over og enig med den højtærede Minister og det ærede 7de landstingsvalgte Medlem i, at der er en uhyre Mængde Smaatryk, som uden Fare for noget som helst kan kasseres, men jeg vil dog advare imod, at man gaar for vidt. Med Smaatryk mener man jo Tryk, der ikke fylder meget, i hvilke det, der siges, er sagt i forholdsvis faa Ord eller Linier. Det er slet ikke altid sagt, at det er de mindst værdifulde Tryk, ingenlunde, der kan nævnes mange Eksempler paa, hvorledes netop Ting, som man vil anse for Smaatryk, har en meget stor Værdi, og meget af det, der kommer frem gennem det, man kalder Smaatryk, vil for Fremtidens Historieforskning kunne faa en meget stor Betydning. Jeg er altsaa egentlig noget imod, at Ministeren faar en saadan Bemyndigelse til at gruppere Trykkene og kalde noget for Smaatryk, som saa skal kasseres. Jeg ønsker, der i alt Fald fra Bibliotekets Side skal være et vaagent Skøn med Hensyn til de enkelte Stykker af saadanne Grupper, før man gaar til en Kassation. Jeg indrømmer den højtærede Minister, at der vistnok skrives mange Viser af Hansen, som godt kunde forsvinde, men det er nu alligevel ikke altid Navnet, der gør det. En Mand, der hedder Hansen, kan præstere lige saa gode Ting som en, der har et Navn, som ikke ender paa -sen; men det er klart, at med den store Kassation vil det blive vanskeligere og vanskeligere at opnaa Udødeligheden. Som sagt, der bør udøves et Skøn, og jeg haaber, at de Bekendtgørelser, der er Tale om at